

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklēsiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

III. Quomodo dum Constantinus res Christianorum amplificaret, Licinius
ejus collega eosdem persecutus est.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

ἀπιστῶν ὀφθαλμοῖς, ἡρώτα καὶ οὐ παρέν-
 τας, εἰ καὶ αὐτοὶ τῆς αὐτῆς διπολεύσαν ὄψεως.
 τῷ ᾧ συμφωνησάντων, ἀνερρώνητο μὲν ὁ βα-
 σιλεὺς ἐπὶ τῆ θείᾳ καὶ θαυμαστῇ φαντασίᾳ. νυκ-
 τὸς ᾧ ἑπιλάβασθαι, καὶ τὰς ὑπνεὺς ὄρα τὸν χει-
 ρὸν λέγοντα αὐτῷ, κατασκευάσαι καὶ τὸν τύ-
 πον τοῦ ὀφθαλμοῦ σημεῖον, καὶ τὰ τῶν καὶ τῷ
 πολέμιον, ὡς ἐτοίμω κερεθῆαι τροπαίῳ. τὰ
 τῶν περὶ αὐτῶν χριστιανῶν, κατασιδασθῆναι μὲν
 τὸ σαυροειδὲς τροπαίον, ὁ μὲν χριστιανῶν βα-
 σιλεῖοις φυλάττειν. (ὡς περὶ θυμῆς ἡ μείζον
 νι περὶ τὰς προαξίαις ἐχώρη. Συμβάλων τε
 αὐτῶν περὶ τῆς ῥωμαῖκῆς τὴν καλεσμένην
 μιλίαν γέφυραν κινῶ, μαζεντῆς εἰς τὴν πο-
 ταμὸν διποπιγέτω. Ἰὼ ᾧ τὸ ἐδομον
 ἐτῶν τῆς βασιλείας αὐτῆς, ἡνίκα τὴν καὶ μα-
 ζεντῆς ἤραθον κινῶ. καὶ ταῦτα λικίνιος τῶν συμ-
 βασιλέων αὐτῶν, τῶν καὶ γάμους αὐτῶν τυγ-
 χάνοντι. Ἐπὶ τῇ ἀδελφῇ αὐτῆς κωνσταντίᾳ,
 καὶ τὴν ἐφ' αὐτὴν διάγοντι, αὐτὸς διπολεύσας
 τῶν κληρικῶν ἐνεργειῶν τοῦ θεοῦ, χαριστή-
 ρια τῶν ἐνεργητῶν προσέφερε. ταῦτα ἡ Ἰὼ ἀνεῖ-
 ναι τὰς χριστιανῶν τοῦ διωκτοῦ, καὶ τὰς ἐν ἔξο-
 ρα ὄντας ἀνακαλεῖται. τὰς ᾧ ἐν δεσμωτηρίῳ,
 ἀφίετα, καὶ τοῖς δημοφίλοισιν αὐτῶν τὰς ἐστίας
 διποκρίσασθαι. τὰς τε ἐκκλησίας ἀνώρθαι, καὶ
 πάντα ἐποιήσασθαι περὶ θυμῆς πολλῆς. ἐν τῷ
 τῷ καὶ διοκλητιανὸς, ὁ τὴν βασιλείαν διποτέ-
 μῆρι, ἐν σαλῶνι τῆς δαλματίας ἐτελεύτα.

A ipse oculis satis fidens, interrogavit eos,
 quid viderant, num & ipsi idem signum vi-
 densent. Quibus idem sibi quoque visum
 esse testantibus, Imp. quidem confir-
 matus est divina illa ac mirabili visione.
 Nocte vero superveniente Christum in
 somnis vidit, jubentem ut signum instar
 ejus, quod viderat, fabricaretur, eo que
 tanquam certissimo adversus hostes
 trophæo uteretur. Hoc inductus oracu-
 lo, trophæum ad crucis similitudinem
 construi jubet, quod etiamnum serva-
 tur in palatio. Deinceps vero majore
 fiducia animi rebus agendis incubuit.
 Et cum hoste congressus, ad portas ur-
 bis Romæ circa Mulvium pontem vi-
 ctoriam retulit, demerito extincto; in
 amne Maxentio. Septimus hic erat Im-
 perii ejus annus, cum de Maxentio vi-
 ctoriam reportavit. Post hæc cum Li-
 cinius ejus collega, quem etiam sibi ge-
 nerum adsciverat data illi in conjugem
 sorore sua Constantia, in Oriente mo-
 raretur, ipse tot tantisque acceptis à Deo
 beneficiis, auctori suo gratias retulit.
 Christianos siquidem persecutione li-
 beravit: exules ab exilio revocavit:
 carceribus inclusos dimitti, proscrip-
 tis bona sua restitui jussit. Ad hæc Eccle-
 sias reparare aggressus est, eaq; cuncta
 maximâ cum animi alacritate gessit.
 C Sub idem tempus Diocletianus, qui se
 principatu abdicaverat, Salonæ, quæ ci-
 vitas est Dalmatiæ, è vivis excessit.

CAPUT III.

*Quomodo dum Constantinus res Christiano-
 rum amplificaret, Licinius ejus collega eos-
 dem persecutus sit.*

ET Constantinus quidem Imp. Chri-
 sti religionem amplexus, cuncta a-
 gebat tanquam Christianus: Ecclesias
 construens, easque magnificis exor-
 nans donariis: gentilium autem tem-
 pla claudens ac diruens, & statuas in il-
 lis positas publicans. Licinius vero ejus
 collega, gentilium erroribus implica-
 tus, oderat Christianos. Et palam qui-
 dem persecutionem adversus eos con-
 citare minimè audebat, metu principis
 Constantini. Multis tamè occultè strue-
 bat insidias. Tandem vero eos aperto
 Marte persequi aggressus est. Atq; hæc
 quidem persecutio localis fuit. In iis e-
 nim duntaxat partibus grassata est, quæ
 sub ditione erant Licinii. Hæc & ejus-
 modi alia tyrannicè gerens Licinius,
 Constantinum haudquaquam latuit.

Κεφ. γ.

*Ὡς κωνσταντῖνος τὰ χριστιανῶν ἀπέχετο, λικίνιος ὁ συμβα-
 σιλευσίων αὐτῶν, χριστιανῶν ἐδίωκεν.*

Αλλά κωνσταντῖνον μὲν ὁ βασιλεὺς τὰς
 χριστοῦ Φρονῶν, πάντα ὡς χριστιανὸς ἐ-
 πείθετο, ἀνεγείρων τὰς ἐκκλησίας, καὶ πολυ-
 τελέσι μὲν ἀναθήμασιν, ἐν ᾗ τὰς ἐλλήνων
 ναῦς κλείων καὶ καθαιρών, καὶ δημοσιέων
 τὰ ἐν αὐτοῖς ἀγάλματα, λικίνιος ᾧ ὁ συμ-
 βασιλέων αὐτῶν, τὰς ἐλλήνικὰς ἔχων δόξας,
 ἐμίση χριστιανῶν. καὶ διωγμὸν μὲν περὶ
 φανῆς, φόβῳ τῶν βασιλέως κωνσταντῖνος, κινῶν
 ὑπερέλλετο. λεληθότως ᾧ πολλὰς ἐσκιδ-
 ωρεῖτο. περὶ ᾧ, καὶ φανερώς αὐτῶν βλά-
 πειν ἐπέχετο. καὶ γένοιτο ὁ διωγμὸς το-
 πικός. ἐνθα γὰρ λικίνιος, ἐκεῖ μόνον ἐγέ-
 νετο. ἐπεὶ ᾧ ταῦτα τε καὶ ἄλλα τυραννικῶς
 ποιῶν, ἐδάμωσεν κωνσταντῖνον ἐλάνθανεν,

Quem cum idcirco gravissimè commotum esse intelligeret, purgare se apud illum instituit. Et blandis assentionibus eum delinens, simulate amicitie cum eo fœdus pepigit, identidem jurans se nihil unquam tyrannicè moliturum. Sed juramenti conjunctum erat perjurium. Nunquam enim nec à tyrannicis adversus Constantinum machinationibus, nec à persecutione Christianorum abstinuit. Quippe lege lata, Episcopus ad gentium ædes vetuit accedere, ne scilicet Christianorum religio hujusmodi obtentu propagaretur. Eratq; hæc persecutio aperta simul & occulta. Nam verbis quidem dissimulabatur: re ipsa verò erat manifestissima. Hi enim, qui persecutioni subjacebant, intolerabilia mala tum in bonis, tum in corporibus suis perpetiebantur.

CAPUT IV.

Qualiter inter Constantinum & Licinium bellum propter Christianos exortum est.

HAS ob causas, Constantinus Imp. adversus Licinium gravissima indignatione exarsit: ruptoque simulate amicitie fœdere, hostes sibi mutuo facti sunt. Nec longo post tempore bello se invicem appetierunt. Multisque præliis terra mariq; confertis, tandem ad Chrysolim Bithyniæ, quod navale est Chalcedonensium, devictus Licinius, Constantino se dedit. Porro Constantinus captum tractavit humanissime: nec ullo affectum supplicio, Thesalonice quietè & pacatè degere præcepit. At ille cum aliquantisper quievisset, collectis postea quibusdam barbaris, cladem suam rescire ac bellum reparare conatus est. Quo comperto, Constantinus eum necari mandavit: ejusque jussu Licinius est occisus. Ita Constantinus totius orbis Romani imperium adeptus, & Imp. atq; Augustus appellatus, denuo ad res Christianorum amplificandas studium suum contulit. Quod quidem variis modis ab illo est præstitum: adeo ut ejus operâ res Christianorum in summa pace ac securitate essent. Verùm hujusmodi pacem intestinum inter Christianos bellum continuo excepit. Quodnam verò fuerit hoc bellum, & unde initium acceperit, deinceps pro viribus exponam.

A ἔγω τε ἐπὶ τούτοις χαλεπαίμονα, πρὸς ἀπολογίαν ἐπέπετο. καὶ θεραπέων αὐτὸν πλάσῃ φιλίαν ἐσπένδστο, πολλὰς ὀρκας ὀμνύς, μηδὲν τυραννικὸν φρονησὲν ποτε. ἅμα τὲ ὀμνύς, καὶ Ἰπποκῶν. ἐγὼ μετεπίθετο τῷ φρονεῖν τὰ τυραννικά, καὶ τῷ χριστιανῶν κινεῖν διαγμὸν. νόμῳ γὰρ ἐκέλευσε, τὸς ἐπισκόπους μὴ φοιτᾶν παρὰ ἑλλησι, ὡς αὐτὸν μὴ ἔχοι πρὸς φασίμ ἀξέειχ τὰ χριστιανῶν. ἦν ἡ ὁ δῖος Ἰουλιανὸς ἐν ταύτῳ, καὶ ἀπερρήτοσ' ἐκρύπτετο τε παρὰ λόγῳ, καὶ ἐργῶ ἡ φανερῶσ' ἀνέκεσα γὰρ οἱ διωκομένοι, εἰς τε τὸ σῶμα, καὶ εἰς τὰ χρήματα ἐπαχον.

Κεφ. Δ'.

ὅτι πάλιν μεταξὺ κωνσταντίνου καὶ λικίνου διὰ χριστιανῶν ἐγένετο.

EΚ ἡ τούτου, πρὸς ἀπέχθειαν μεγίστην τὸν βασιλέα κωνσταντίνον ἐκίνησεν. ἦσαν τε πολέμοιοι, διακοπέισις αὐτοῖς τῆς ἐπιπέδου φιλίας. ὅσοι εἰς μακρὰν τε εἰς τὸ πολεμῆν ἀλλήλους ἐτεράπησαν. καὶ πολλῶν γρομένων συμφορῶν ἐκ τῆς γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, τέλος πρὸς χρυσοπόλιν τῆς βιθυνίας, ἐπίνειον ἡ τῆτο τῆς χαλκηδόνος ἐστίν, ἡπῆθεῖς ὄξεδωκεν ἑαυτόν. (ὄντα οὐκ συλλαβῶν φιλιανθρωπένε). καὶ κίενη μὴ ἐδαμῶσ, οὐκ εἶν ἡ τὴν θεσσαλονικὴν πρὸς ἐτάξεν ἡσυχάσθη. ὁ ἡ πρὸς ὀλίγον ἡσυχάσας, ὑπερον βαρβάρους πῶσ σωμαγαγῶν, ἀναμαχέσασθ τὴν ἦσαν ἐσπένδαξεν. τῆτο γινῶσ ὁ βασιλεὺς, ἀναρεθῆναι αὐτὸν πρὸς ἐτάξεν. καὶ κελύσαντος αὐτὸ ἀντιέθην. κωνσταντίνου τόνου πάντων γρομένων ἐγκερατῆς, αὐτοκράτωρ τε βασιλεὺς ἀναδειχθεῖς, τὰ χριστιανῶν αὐτοῖς αὐξεν ἐσπένδαξεν. ἐπὶ οἱ τῆτο διαφόρωσ, καὶ ἡ ἐν βαθεία εἰρήνην τὰ τῆ χριστιανισμῆ δι αὐτόν. ἀλλὰ δὴ τὴν τηλικαύτην εἰρήνην ἐμφύλιου τῶν χριστιανῶν πόλεμος διαδέχεσθ. πῶσ ἡ ἡ ἐσπένδαξεν, καὶ ὅπως ἐλαβε τὴν δόξαν, ὡς οἶον τε δηγήσομαι.